

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

В И С Н О В О К

До протоколу № 110
від 28 листопада 2022 року

до проекту Закону України
про навчання та освіту дорослих
(реєстр. № 7039-1 від 28.02.2022)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України на засіданні 28 листопада 2022 р. (протокол № 110) розглянув проект Закону України про навчання та освіту дорослих (реєстр. № 7039-1 від 28.02.2022 р.), поданий народним депутатом України Гришиною Ю.М. та іншими народними депутатами України.

Зазначений законопроект є альтернативним до проекту Закону України “Про освіту дорослих” (реєстр. № 7039 від 10.02.2022), поданого Кабінетом Міністрів України.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що його розроблено з метою визначення системи освіти дорослих в Україні, правових, організаційних та економічних засад її функціонування і розвитку, створення умов для реалізації права дорослої особи на навчання впродовж життя, для задоволення її особистісних потреб з урахуванням пріоритетів суспільного розвитку та запитів економіки.

Для досягнення цієї мети ініціаторами законопроекту пропонується визначити мету, завдання, структуру та принципи функціонування системи освіти дорослих, форми організації освітнього процесу в неформальній освіті дорослих, права учасників освітнього процесу, типи провайдерів освіти дорослих та їх особливості, органи управління системою освіти дорослих та їх повноваження, економічні відносини у сфері освіти дорослих та засади міжнародного співробітництва.

Законопроектом створюється законодавча основа функціонування провайдерів освіти дорослих, зокрема закладів та центрів освіти дорослих.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень до законопроекту.

1. ГНЕУ звертає увагу на певну недосконалість термінологічного апарату проекту. Зокрема, термін “провайдер освіти”, на думку фахівців, більш притаманний сфері надання електронних комунікаційних послуг. З огляду на вимоги принципу правової визначеності потребують коригування положення проекту, де використовується поняття “державні органи” (ч. 1 ст. 3, ч. 3 ст. 7 та інші), а також положення ч. 5 ст. 10 проекту, де використовується некоректне поняття “комунальні органи”.

2. У ч. 5 ст. 26 проекту передбачається, що комунальні центри навчання та освіти дорослих створюються з метою забезпечення потреб в навчанні та освіті дорослих органами місцевого самоврядування із розрахунку *щонайменше один центр навчання та освіти дорослих на район або на територіальну громаду з населенням понад 50 тисяч осіб*. Наведені вимоги матимуть наслідком необхідність створення органами місцевого самоврядування нових відповідних закладів освіти та додаткові витрати бюджетних ресурсів.

3. Проект передбачає функціонування окремого державного органу у сфері навчання та освіти дорослих – Національної ради з питань освіти дорослих та громадянської освіти. Стаття 32 проекту визначає, що Національна Рада “*є постійно діючим колегіальним органом, уповноваженим цим Законом на реалізацію державної політики у сфері освіти дорослих*”. Положення про Раду затверджується Кабінетом Міністрів України”. Водночас згідно з ч. 2 ст. 32 проекту “*Рада виконує функції наглядової ради Фонду підтримки навчання та освіти дорослих (далі – Фонд), який діє згідно з цим Законом і положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України*”.

ГНЕУ зазначає, що функція реалізації державної політики “в одній чи декількох визначених Кабінетом Міністрів України сферах” згідно з ч. 1 ст. 6 Закону України “Про центральні органи виконавчої влади” має покладатись на міністерство. Відтак, наведене визначення статусу Національної ради та запропонований порядок її персонального формування, зміст основних завдань цього органу не дають змоги чітко з’ясувати його правовий статус та яким законодавством має регулюватись його діяльність, що викликатиме труднощі в правозастосовній діяльності цього органу, та не може бути оцінено позитивно.

У проекті також передбачається функціонування Фонду підтримки навчання та освіти дорослих, який є “юридичною особою публічного права, державною бюджетною установою, що виконує передбачені цим Законом спеціальні функції фінансової підтримки розвитку навчання та освіти дорослих в Україні. Фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності Фонду здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки” (ч. 1 ст. 44 проекту). При цьому ч. 2 ст. 44 проекту передбачає, що “Фонд діє на підставі Положення про Фонд підтримки навчання та освіти дорослих, яке затверджується Кабінетом Міністрів України”, а у ч. 5 ст. 44 проекту встановлюється, що “управління

Фондом здійснюється Національною радою з питань освіти дорослих та громадянської освіти, *яка виконує роль наглядової ради*, та виконавчою дирекцією Фонду”.

ГНЕУ робить висновок, що запропонована модель відносин між органами державної влади та юридичними особами публічного права з елементами корпоративного управління не впливає з положень Конституції України, Цивільного кодексу України та Закону України “Про центральні органи виконавчої влади”, а запропоноване у проекті відхилення від загальних правил виглядає недостатньо обґрунтованим.

4. ГНЕУ звертає увагу на те, що деякі положення проекту не корелюються з приписами базового Закону України “Про Кабінет Міністрів України”. Так, відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 28 проекту Кабінет Міністрів України “*організовує розроблення, затверджує та забезпечує виконання державних цільових програм у сфері навчання та освіти дорослих*”. Приписом же п. 4 ч. 1 ст. 2 Закону України “Про Кабінет Міністрів України” передбачено, що до основних завдань Кабінету Міністрів України належить “*розроблення і виконання загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, культурного розвитку, охорони довкілля, а також розроблення, затвердження і виконання інших державних цільових програм*”. Одночасно засади розроблення, затвердження та виконання державних цільових програм визначені у Законі України “Про державні цільові програми”.

Тому, на думку ГНЕУ, положення п. 1 ч. 1 ст. 28 проекту варто привести у відповідність із Законом України “Про Кабінет Міністрів України” та механізмом участі Кабінету Міністрів України у розробленні та виконанні державних цільових програм, що передбачений Законом України “Про державні цільові програми”.

5. Пункт 6 ч. 1 ст. 28 проекту передбачає, що Кабінет Міністрів України “*затверджує порядок та умови передачі в оренду майна (крім земельних ділянок) та обладнання державних центрів навчання та освіти дорослих та закладів післядипломної освіти*”. Однак, враховуючи наявність правового регулювання на рівні спеціального закону (Закону України “Про управління об’єктами державної власності”), окреме регулювання, що передбачено у п. 6 ч. 1 ст. 28 проекту, виглядає зайвим.

6. У ГНЕУ викликає зауваження передбачений у проекті підхід, за яким у ст. 34 проекту об’єднані разом повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

По-перше, зазначені органи мають різну правову природу, окреме місце у механізмі держави та різні за своїми завданнями, обсягом та характером повноваження, а тому ідея поєднати у законі їх повноваження спільною статтею виглядає необґрунтованою. Крім того, дана пропозиція вступає у суперечність з п. 4 ст. 4 Європейської хартії місцевого самоврядування, яка передбачає, що повноваження, якими наділяються органи місцевого самоврядування, як правило, мають бути повними і виключними.

По-друге, п. 4 ч. 1 ст. 34 проекту передбачає, що вказані органи у межах своїх повноважень “забезпечують виконання регіональних програм у сфері навчання та освіти дорослих”. Проте, відповідно до п. 3 ст. 119 Конституції України саме “місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку”. Водночас відповідно до п. 5 ст. 138 Конституції України до відання Автономної Республіки Крим належить окремо питання “розроблення, затвердження та реалізація програм Автономної Республіки Крим з питань соціально-економічного та культурного розвитку, раціонального природокористування, охорони довкілля - відповідно до загальнодержавних програм”. Отже, суб’єкти здійснення відповідних повноважень у положеннях проекту визначені некоректно з огляду на чинні конституційні приписи.

По-третє, подібне об’єднання повноважень може спричинити компетенційні спори при їх практичній реалізації. Адже, наприклад, п. 8 ч. 1 ст. 34 проекту передбачає, що усі вказані органи “мають право засновувати комунальних провайдерів освіти дорослих”.

До того ж зміст положень ст. 34 проекту збігається з повноваженнями, які покладаються на органи місцевого самоврядування запропонованими у проекті змінами до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”. Крім того, дублювання однакових положень у різних законодавчих актах є порушенням правил нормотворчої техніки.

Принагідно ГНЕУ зауважує, що у зв’язку з тим, що ст. 34 проекту визначає повноваження обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, доцільно уточнити новели ч. 1 ст. 27 проекту стосовно переліку органів управління у сфері освіти дорослих.

7. У ст. 33 проекту визначаються повноваження “інших державних органів”. Такий підхід викликає заперечення, адже він порушує принцип правової визначеності законодавчих норм.

8. Положення ч. 2 ст. 42 проекту, за яким “обов’язково згідно із законодавством або трудовим договором здобуття освіти дорослих може здійснюватися за рахунок державного або місцевого бюджетів, або за рахунок коштів роботодавця”, не повною мірою узгоджується з принципом правової визначеності, оскільки не розмежовано, в яких випадках здійснюється відповідне фінансування за рахунок державного або місцевого бюджетів, а в яких - за рахунок засновника.

Крім того, на думку ГНЕУ, некоректним у правовому відношенні є припис ч. 3 ст. 42 проекту, згідно з яким “державна здійснює фінансування навчання та освіти дорослих осіб з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів”, зважаючи на принцип самостійності бюджетної системи України, згідно з яким “Державний бюджет України та місцеві бюджети є самостійними” (п. 3 ч. 1 ст. 7 Бюджетного кодексу України).

9. Назва ст. 43 проекту “Фінансово-господарська діяльність провайдерів освіти дорослих” не відповідає її змісту, оскільки у статті визначаються *джерела* фінансування провайдерів у відповідній сфері.

10. У п. 2 розділу XI “Прикінцеві та перехідні положення” проекту передбачається втрата чинності Законом України “Про професійний розвиток працівників”. На думку фахівців ГНЕУ, така пропозиція є сумнівною, з огляду на те, що проект не повною мірою унормовує відносини, які регулюються цим Законом. Зазначене стосується, наприклад, деяких вимог до кадрового забезпечення професійного навчання працівників безпосередньо у роботодавця, майстрів та інструкторів виробничого навчання (ст. 9 Закону); особливостей проведення атестації працівників (ст. 11 Закону); визначення категорії працівників, які не підлягають атестації (ст. 12 Закону); особливостей визнання результатів атестації (ст. 13 Закону); організації підтвердження результатів неформального професійного навчання працівників шляхом створення центрів визнання результатів неформального професійного навчання у складі державної служби зайнятості (ст. 14 Закону) та іншого.

11. Зміни, які пропонується внести до Закону України “Про вищу освіту”, виклавши у новій редакції ч. 1 ст. 77 (“Державний нагляд (контроль) за дотриманням законодавства у сфері вищої освіти здійснює центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти”), відповідно до висновку ГНЕУ не належать до предмету регулювання розглядуваного проекту, а сформульоване змінами положення безпосередньо не стосується освіти дорослих.

12. Щодо змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” (пп.5 п. 3 розділу XI “Прикінцеві та перехідні положення” проекту; далі у цьому пункті – Закон).

12.1. ГНЕУ пропонує частину 1 ст. 26 Закону доповнити новим п. 59, який передбачає віднесення до виключної компетенції сільських, селищних та міських рад повноваження щодо *“сприяння розвитку мережі суб’єктів освітньої діяльності у сфері початкової, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та позашкільної освіти, а також провайдерів освіти дорослих на відповідній території, створення, реорганізації та ліквідації комунальних закладів освіти та центрів навчання і освіти дорослих”*. ГНЕУ звертає увагу на те, що в ч. 1 ст. 26 Закону визначаються питання, щодо яких місцеві ради приймають конкретні юридично значущі рішення з питань місцевого значення на своїх пленарних засіданнях. Натомість, у чому полягатиме запропоноване повноваження відповідних місцевих рад щодо *“сприяння розвитку”*, у тексті проекту не визначено.

12.2. У проекті пропонується виключити абз. 2 п. 30 ч. 1 ст. 26 Закону, який передбачає, що *“реорганізація або ліквідація навчальних закладів комунальної форми власності здійснюється за рішенням місцевої ради”*. Водночас у запропонованому п. 59 ч. 1 ст. 26 вказується на повноваження щодо *“сприяння розвитку мережі суб’єктів ..., створення, реорганізації та ліквідації комунальних закладів освіти та центрів навчання і освіти дорослих”*. ГНЕУ зазначає, що *замість* наявного у чинній редакції п. 30 ч. 1 ст. 26 повноваження

щодо реорганізації або ліквідації таких закладів, йдеться про сприяння їх створенню, реорганізації та ліквідації, що є незрозумілим.

12.3. На думку ГНЕУ, є недоцільним доповнення ч. 1 ст. 26 Закону окремим п. 60, що передбачає повноваження сільських, селищних та міських рад щодо “формування та затвердження обсягів фінансування для здобуття освіти дорослих за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету”. А вже п. 23 ч. 1

ст. 26 Закону вже передбачає повноваження відповідних місцевих рад щодо “розгляду прогнозу місцевого бюджету, затвердження місцевого бюджету, внесення змін до нього”.

13. Щодо змін до Закону України “Про державну службу” (пп. 6 п. 3 розділу XI “Прикінцеві та перехідні положення” проекту) ГНЕУ зазначає наступне.

У проекті пропонується викласти у новій редакції ч. 1 ст. 24 Закону, яка стосується скорочення вакантних посад державної служби, на які протягом одного року не оголошено конкурс, внаслідок чого відповідну норму буде вилучено із Закону. Натомість пропонується редакція ч. 1 ст. 24 передбачає, що “державні органи та органи місцевого самоврядування створюють умови та механізми для здобуття освіти дорослих державними службовцями, їх безперервного професійного розвитку та набуття ними нових і вдосконалення раніше набутих компетентностей”, що не поєднується ні з назвою даної статті, ні з предметом регулювання вказаного Закону.

14. ГНЕУ звертає увагу на те, що певні положення проекту носять декларативний характер і не наповнені конкретним нормативним змістом, що не узгоджується з природою закону як нормативно-правового акту і у разі прийняття проекту матимуть формальний характер. Наприклад, аналіз тексту проекту не дає можливості для визначення однозначного юридичного змісту таких приписів, якими до основних завдань громадянської освіти віднесено “формування громадянської відповідальності за суспільно-політичні процеси” (абз. 3 ч. 2 ст. 8 проекту).

15. Окремі положення проекту мають доволі загальний характер, а деякі запропоновані повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування не кореспондуються між собою. Так, ч. 3 ст. 11 проекту передбачає, що “державні органи та органи місцевого самоврядування створюють умови для здобуття компенсаторної освіти громадянами України та іншими категоріями осіб, які згідно з цим Законом мають рівне з громадянами України право на повну загальну середню освіту, якщо вони не здобули її раніше”. Проте норми, спрямовані на забезпечення даного припису, в проекті відсутні.

16. ГНЕУ зазначає, що у проекті зустрічаються положення, адресовані державі (наприклад: “держава сприяє, надає підтримку та заохочує неперервний розвиток особистості, зокрема навчання впродовж життя. Формування у дорослих усвідомленої потреби в безперервному навчанні, культури неформального та інформального навчання є стратегічним завданням для досягнення цілей сталого розвитку країни” (ч. 2 ст. 3), однак подібні формулювання притаманні здебільшого нормам Конституції України, а не

законів, в яких мають визначатися конкретні повноваження державних органів та інших учасників відповідних суспільних відносин, а не держави в цілому.

17. Існує також необхідність усунення внутрішньої колізії проекту. Адже у запропонованій новій редакції ч. 5 ст. 18 Закону України “Про освіту” наявне дублювання *післядипломної освіти* як складника навчання та освіти дорослих, яка в абз. 4 ч. 5 ст. 18 визначена як самостійний складник, а в абз. 5 ч. 5 цієї ж статті – поряд з професійним розвитком працівників, “у тому числі *післядипломна освіта*”.

18. Проект потребує відповідного техніко-юридичного корегування.

Так, необхідно провести стилістично-орфографічне коригування зазначеного проекту (наприклад: у ч. 1 ст. 20 – “на безоплатній *особі*”; у назві ст. 18 – у слові “кваліфікацій” пропущено літеру “а”; в абз. 2 ч. 1 ст. 39 – у текстовому формулюванні “якості освітньої діяльності *провайдера дорослих*” пропущено слово “*освіти*” та інше).

Крім того, ст. 9 проекту містить дві частини з номером “5”, а п. 3 розділу XI “Прикінцеві та перехідні положення” проекту – два підпункти з номером “6”.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету та Міністерство фінансів України дійшли висновку, що реалізація зазначеного законопроекту *матиме вплив на показники бюджетів (призведе до збільшення видатків державного та місцевих бюджетів)*.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу у своєму висновку повідомляє, що зазначений проект Закону України не суперечить зобов’язанням України відповідно до Угоди про асоціацію та праву Європейського Союзу.

Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту у своєму висновку пропонує за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу законопроект за реєстр. № 7039.

Міністерство освіти і науки України висловило низку зауважень до законопроекту.

Зокрема, фахівці звертають увагу на те, що законопроект не містить жодних норм, які б визначали особливості доступу дорослих осіб до здобуття професійної (професійно - технічної), фахової передвищої та вищої освіти, що на сьогодні є надзвичайно актуальним питанням для вітчизняної системи освіти.

Дискусійною є ініціатива виокремлення післядипломної освіти в окремий складник освіти дорослих, адже за своїм змістом і спрямованістю вона хоч і є особливим, але складовим елементом професійного розвитку працівників, що мають відповідну освітню кваліфікацію (частина 1 статті 6, стаття 9, 10 законопроекту).

Суперечливим і невизначеним є статус Національної ради з питань освіти дорослих та громадянської освіти. Законопроектом визначено, що Національна рада з питань освіти дорослих та громадянської освіти (далі – Рада) є постійно діючим колегіальним органом, уповноваженим цим Законом на реалізацію державної політики у сфері освіти дорослих (частина перша статті 32 законопроекту). Частиною першою статті 3 передбачено, що Рада формує і реалізує державну політику. Зазначене суперечить нормам Закону України “Про

центральні органи виконавчої влади”, зокрема частині другій статті 1, згідно з якою міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики. У зв’язку із зазначеним потребують перегляду повноваження Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади і власне Національної ради з питань освіти дорослих та громадянської освіти (статті 28, 29, 30, 32 законопроекту).

Крім зазначеного, неприйнятною і такою, що містить суттєві корупційні ризики, є норма щодо того, що Рада виконує функції наглядової ради Фонду підтримки навчання та освіти дорослих (частина друга статті 32 законопроекту), а також те, що Голова, заступники голови та секретар Ради є штатними працівниками Фонду (частина сьома статті 32 законопроекту). У зв’язку із зазначеним потребують перегляду і доопрацювання норми законопроекту стосовно завдань і повноважень Ради (частини третя і четверта статті 32 законопроекту).

МОН України вважає недоліком відсутність у складі Ради представника спільного представницького органу всеукраїнських об’єднань профспілок на національному рівні, визначених строків повноважень членів Ради, а також наявність національного об’єднання провайдерів освіти дорослих, яке є повноправним членом European Adult Education Association (EAEA), статус і повноваження якого законопроектом та чинним законодавством не визначено.

Сумнівною, на думку МОН України, є обов’язкова вимога до претендента в члени Ради мати досвід міжнародної діяльності в сфері навчання та освіти дорослих або співпраці з міжнародними організаціями, які працюють у сфері навчання та освіти дорослих не менше року, та наявність програми розвитку сфери навчання та освіти дорослих з визначенням очікуваних результатів на період каденції Ради (абзаци шостий та сьомий частини шостої статті 32 законопроекту).

Законопроект потребує перегляду щодо вживання назв соціальних партнерів (абзац восьмий частини п’ятої статті 32).

Суперечливими і такими, що потребують узгодження, є також окремі норми законопроекту, що стосуються підпорядкування Фонду підтримки навчання та освіти дорослих, розподілу повноважень і відповідальності стосовно Фонду між центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та Національною радою з питань освіти дорослих та громадянської освіти. Так, частиною першою статті 44 законопроекту передбачається, що фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності Фонду здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки. Частиною п’ятою зазначеної статті законопроекту передбачено, що управління Фондом здійснюється Національною радою з питань освіти дорослих та громадянської освіти (далі – Національна рада), яка виконує роль наглядової ради, та виконавчою дирекцією Фонду. Частиною сьомою цієї ж статті законопроекту передбачається, що контракт з кожним членом виконавчої дирекції укладається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, а частиною

дев'ятою, – що Положення про виконавчу дирекцію, її структура, кількісний склад і штатний розпис затверджується Національною радою за поданням виконавчого директора Фонду; частиною восьмою, – що річний звіт про діяльність Фонду виконавча дирекція Фонду подає Національній раді.

Помилковим також, на думку МОН України, є заміна терміну “підвищення кваліфікації” для науково-педагогічних і педагогічних працівників на термін “освіта дорослих” (зміни до статті 59 Закону України “Про освіту” прикінцевих та перехідних положень). Термін “освіта дорослих” відповідно до законопроекту є достатньо широким, і як окремий складник системи освіти має різні за змістом і спрямуванням самостійні елементи (складники): особистісно орієнтовану освіту і навчання, компенсаторну освіту, професійний розвиток.

Зважаючи на вказані та інші недоліки, проект Закону України “Про навчання та освіту дорослих” (реєстр. № 7039-1 від 28.02.2022) *потребує доопрацювання*.

Національна академія педагогічних наук України, відзначаючи інноваційність законопроекту, висловила до нього низку зауважень і пропозицій і вважає, що зазначений законопроект потребує доопрацювання.

1. Зокрема, фахівці НАПН України вважають, що назву законопроекту сформульовано некоректно, оскільки освіта є більш широким поняттям, складовою якого є, зокрема, навчання. Пропонуються такі назви: “Закон про освіту дорослих” або “Закон про освіту і навчання дорослих”.

2. Розділ III “Освітній процес у сфері освіти дорослих” стосується переважно опису організації неформальної освіти, натомість незрозуміло, до якої категорії вона належить – ні у складових системи, ні у складниках її немає. Також незрозуміло, як має відбуватися освітній процес під час компенсаторної, громадянської освіти.

3. НАПН України, погоджуючись із доцільністю створення Національної ради з питань освіти дорослих та громадянської освіти (далі - Рада), вважає, що її статус прописано у законопроекті доволі суперечливо. Зокрема, потребують перегляду і доопрацювання норми законопроекту стосовно завдань і повноважень Ради (частини третя і четверта статті 32).

4. Потребують узгодження окремі норми законопроекту щодо Фонду підтримки навчання та освіти дорослих, зокрема у частині підпорядкування, розподілу повноважень і відповідальності Фонду та центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки і Національної ради з питань освіти дорослих та громадянської освіти.

Громадська організація “Співка ректорів закладів вищої освіти України” висловлює низку зауважень до законопроекту. Зокрема, фахівці звертають увагу на неточність визначення окремих понять, напр. “компенсаторна освіта”, “андрагог”, а також вважають, що необхідно узгодити вживання понять “складники”, “форми”, “види”. Також поза увагою ініціаторів законопроекту залишилися питання підготовки педагогічних кадрів (андрагогів, герогогів) для сфери освіти дорослих (на рівнях педагогічного бакалаврату, магістратури), надання офіційного статусу професії “герогог”.

Потребують розрізнення педагогічна, андрагогічна та герогогічна моделі навчання (в контексті неперервної освіти), а також диференціювання функцій андрагога і герогога як педагогічних працівників у сфері освіти дорослих.

Окрім того, доцільно посилити практичну спрямованість проекту, передбачивши конкретні напрями зв'язків і взаємодії Центрів зайнятості з системою неформальної освіти дорослих.

На засіданні підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу 21 листопада 2022 року було розглянуто зазначений законопроект і прийнято рішення запропонувати Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу законопроект за реєстр. № 7039.

Заслухавши інформацію ініціаторів законопроекту, голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Грищука Р.П., представників Міністерства освіти і науки України, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Закону України “Про Регламент Верховної Ради України” проект Закону України про навчання та освіту дорослих (реєстр. № 7039-1 від 11.11.2022), поданий народним депутатом України Гришиною Ю.М. та іншими народними депутатами України, повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Грищука Р.П.

Голова Комітету

Сергій БАБАК